

การพัฒนาหน่วยการเรียนรู้ท้องถิ่นแบบบูรณาการ เรื่อง ดอกไม้สวยด้วยใบยางพารา
กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 2*

The Development of an Integrated Local Learning Unit Entitled
Flowers Made Pretty with Para Rubber Leaves, the Learning Substance Group of
Vocational Careers and Technology for Students of the Second Stage

กัญญา หนูเงินแสง**

ดร.นพเก้า ณ พัทลุง***

ดร.ทิพย์วิมล วงแก้วหิรัญ****

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาหน่วยการเรียนรู้ท้องถิ่นแบบบูรณาการ เรื่อง ดอกไม้สวยด้วยใบยางพารา 2) สร้างและหาคุณภาพของหน่วยการเรียนรู้ท้องถิ่นแบบบูรณาการ เรื่อง ดอกไม้สวยด้วยใบยางพารา 3) ศึกษาผลการใช้หน่วยการเรียนรู้และประเมินผลการใช้หน่วยการเรียนรู้ ท้องถิ่นแบบบูรณาการ เรื่อง ดอกไม้สวยด้วยใบยางพารา โดยวัดจาก 3.1) ผลการปฏิบัติงาน 3.2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านความรู้ 3.3) ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้ด้วยหน่วยการเรียนรู้ท้องถิ่น แบบบูรณาการ เรื่อง ดอกไม้สวยด้วยใบยางพารา กลุ่มประชากรในการวิจัย คือ นักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดปลักป้อม จังหวัดพัทลุง ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2551 จำนวน 29 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วยแบบสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษา ครู นักเรียน ผู้ปกครอง แบบสำรวจครูภูมิปัญญาท้องถิ่น แบบสัมภาษณ์ ครูภูมิปัญญาท้องถิ่น หน่วยการเรียนรู้ท้องถิ่นแบบบูรณาการและแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง ดอกไม้สวยด้วยใบยางพาราแบบสังเกตการปฏิบัติงาน แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านความรู้ และแบบสอบถามความพึงพอใจผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา ครู นักเรียนและผู้ปกครองเห็นความสำคัญและต้องการให้มีการพัฒนาหน่วยการเรียนรู้ท้องถิ่นแบบบูรณาการ เรื่อง ดอกไม้สวยด้วยใบยางพารา กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 มีครูภูมิปัญญาท้องถิ่นจำนวน 3 คน และสัมภาษณ์ครูภูมิปัญญาเพื่อนำข้อมูลไปใช้ในการสร้างหน่วยการเรียนรู้ท้องถิ่นแบบบูรณาการ พบว่าหน่วยการเรียนรู้มีองค์ประกอบสอดคล้องและเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด การศึกษาผลการใช้หน่วยการเรียนรู้ท้องถิ่นแบบบูรณาการและการประเมินผล พบว่า 1) ผลการปฏิบัติงานของนักเรียนอยู่ใน ระดับดีมาก โดยมีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 84.08 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านความรู้ของนักเรียนอยู่ใน ระดับดีมาก โดยมีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 83.20 3) ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้ด้วยหน่วยการเรียนรู้ท้องถิ่นแบบบูรณาการ เรื่อง ดอกไม้สวยด้วยใบยางพาราอยู่ในระดับมากที่สุด

*ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์

**นิสิตปริญญาโท หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยทักษิณ

***ประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

****กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

Abstract

The objectives of this research were 1) to study basic data for the development of a local learning unit entitled Flowers Made Pretty with Para Rubber Leaves, 2) to construct the said learning unit and determine its quality, 3) to study and assess the outcome of the learning unit referred to from the following: 3.1) outcome of work performance, 3.2) learning achievement concerning knowledge, 3.3) the satisfaction of students with the said learning unit. The research population consisted of 29 students of the group mentioned in the second term of the 2008 academic year. The research instruments consisted of an interview form for school administrators, teachers, students, and students' guardians, a survey form for local-wisdom teachers, an interview form for local-wisdom teachers of the integrated local learning unit with a learning organization plan of the above-mentioned title, a form for observation of work performance, and a questionnaire on the satisfaction with the learning unit referred to.

The research findings were as follows. The school administrators, teachers, students, and students' guardians wanted the conservation and transmission of local wisdom to remain alongside the community by applying to school instruction the local wisdom about flower making with para rubber leaves. There are 3 local-wisdom teachers and interview local-wisdom teachers to study data for the development of a local learning unit entitled. The integrated local learning unit contained harmonious and appropriate components at the highest level. The study and assessment of the outcome of the application of the said learning unit revealed the following: 1) the outcome of the students' work performance was at a very good level, with an average score of 84.08 percent, 2) the students' learning achievement concerning knowledge was at a very good level, with an average score of 83.20 percent, 3) the students' satisfaction with the learning unit already mentioned was at the highest level.

คำสำคัญ

หน่วยการเรียนรู้, ดอกไม้ใบยาง, Integrated Learning Unit

คำนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มุ่งเน้นให้มีการปฏิรูประบบบริหารและจัดการทางการศึกษาให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยให้มีความหลากหลายในการปฏิบัติ การกระจายอำนาจไปสู่สถานศึกษา ในด้านหลักสูตร มาตรฐานที่ 27 ได้กำหนดไว้ว่า ให้คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กำหนดหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อความเป็นไทย ความเป็นพลเมืองที่ดีของชาติ การดำรงชีวิตและการประกอบอาชีพ ตลอดจนเพื่อการศึกษาต่อและให้สถานศึกษามีหน้าที่จัดทำสาระของหลักสูตรในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสภาพปัญหาในชุมชนและสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น คุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ

ในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา จึงต้องจัดให้มีความสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลและ จัดให้มีกระบวนการเรียนรู้ตาม มาตรฐาน 7 ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่มุ่งปลูกฝังจิตสำนึก ที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมืองการปกครอง ในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รู้จักรักษาและส่งเสริมสิทธิ หน้าที่ เสรีภาพ ความเคารพ กฎหมาย ความเสมอภาคและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ มีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย รวมทั้งส่งเสริมศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรมของชาติ การกีฬา ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทยและความรู้อันเป็นสากล ตลอดจนอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีความสามารถในการประกอบอาชีพ รู้จักพึ่งตนเอง มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ใฝ่รู้ และเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง ซึ่ง สถานศึกษาต้องใช้กลยุทธ์ในการจัดการเรียนรู้ท่ามกลางความก้าวหน้าอย่างรวดเร็วทางด้านเทคโนโลยี ให้ผู้เรียน มีความรู้ สามารถคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ ในการเลือกสิ่งที่ดีที่ต้องพบเจอในชีวิตประจำวัน การจัดการ เรียนรู้ในแต่ละช่วงชั้นจึงควรใช้รูปแบบวิธีการที่หลากหลาย เน้นการจัดการเรียนการสอนตามสภาพจริง การเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้ร่วมกัน การเรียนรู้จากธรรมชาติ การเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง และการเรียนรู้แบบบูรณาการ (กรมวิชาการ. 2545 : 21)

การจัดประสบการณ์ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับท้องถิ่นของตนเองนั้น สถานศึกษาต้องวิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศของท้องถิ่น ทั้งในด้านสภาพภูมิประเทศ ภูมิอากาศ ทรัพยากร สิ่งแวดล้อม สภาพเศรษฐกิจ สังคม การดำรงชีวิต ศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี ภูมิปัญญา ตลอดจนสภาพปัญหาในชุมชนและสังคมนั้น ๆ และศึกษามาตรฐานการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้อง ตามที่หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานได้กำหนดไว้เพื่อจะได้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้เหมาะสม กับระดับชั้น และกลุ่มสาระการเรียนรู้ตามโครงสร้างที่หลักสูตรสถานศึกษากำหนด (ไพบุลย์ แจ่มพงษ์, 2549 : 62) สภาพสังคมในท้องถิ่นชุมชน บ้านปลักปอม ตำบลแม่ขี อำเภอดงหลวง จังหวัดพัทลุง ประชากรส่วนใหญ่มีรายได้จากการทำสวนยางพารา และมีการประดิษฐ์ดอกไม้จากใบยางพาราเป็นอาชีพเสริม ซึ่งได้รับการส่งเสริมสนับสนุนด้านงบประมาณจากเทศบาลตำบลควนเสาธง ให้จัดตั้งเป็นกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรปลักปอมสามัคคีผลิตดอกไม้จากใบยางพารา จำหน่ายเป็นผลิตภัณฑ์ดีเด่น (OTOP) ของตำบลแม่ขี สามารถสร้างรายได้ให้กับคนในท้องถิ่นได้เป็นจำนวนมากในแต่ละปี และความสามารถในการประดิษฐ์ดอกไม้จากใบยางพาราของภูมิปัญญาในท้องถิ่นชุมชนบ้านปลักปอม ยังได้รับการยอมรับจากชุมชนใกล้เคียงและชุมชนอื่นที่ห่างไกลออกไป โดยเชิญให้ไปเป็นวิทยากรเพื่อถ่ายทอดความรู้ให้แก่นักเรียนและชาวบ้านในหมู่บ้านต่าง ๆ ตลอดจนการเดินทางมาศึกษาดูงานของผู้ที่สนใจจากที่ต่าง ๆ อยู่เป็นประจำ ซึ่งบุคคลเหล่านี้นับเป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีคุณค่าควรส่งเสริมและอนุรักษ์ไว้ให้อยู่คู่ สังคมไทยตลอดไป

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะพัฒนาหน่วยการเรียนรู้ท้องถิ่นแบบบูรณาการ ซึ่งเป็นหลักสูตรระดับการสอน เรื่อง ดอกไม้สวยด้วยใบยางพารา กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยีสำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดปลักปอม จังหวัดพัทลุง โดยจัดการเรียนรู้ที่เน้นการปฏิบัติ (สำนักงานเลขาธิการกระทรวงศึกษาธิการ, 2550 : 9) และบูรณาการเชื่อมโยงระหว่างงานประดิษฐ์ งานบ้านและงานช่าง เพื่อให้นักเรียนเห็นคุณค่าของภูมิปัญญาท้องถิ่น อนุรักษ์และสืบสานการประดิษฐ์ดอกไม้จากใบยางพาราไปสู่คนรุ่นหลัง ตลอดจนเป็นพื้นฐานในการสร้างอาชีพให้แก่ผู้เรียนในอนาคต เพราะการเรียนรู้จากการปฏิบัติและการบูรณาการทำให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะการจัดการความรู้และพบ “ค่าน้ำแห่งความรู้” ที่ผู้เรียนสามารถนำไปใช้อบหรือดื่มได้ตามอัธยาศัย นั่นคือ การนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันอย่างมีความหมาย (เนตรนพิชญ์ จำปาทองเทศ, 2549 : 52)

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาหน่วยการเรียนรู้ท้องถิ่นแบบบูรณาการ เรื่อง ดอกไม้สวยด้วยใบยางพารา
2. เพื่อสร้างและหาคุณภาพของหน่วยการเรียนรู้ท้องถิ่นแบบบูรณาการ เรื่อง ดอกไม้สวยด้วยใบยางพารา
3. เพื่อศึกษาผลการใช้หน่วยการเรียนรู้และประเมินผลการใช้หน่วยการเรียนรู้ท้องถิ่นแบบบูรณาการเรื่อง ดอกไม้สวยด้วยใบยางพารา โดยพิจารณาจาก

3.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยหน่วยการเรียนรู้ท้องถิ่นแบบบูรณาการ เรื่อง ดอกไม้สวยด้วยใบยางพารา โดยวัดจาก

3.1.1 ผลการปฏิบัติงาน

3.1.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านความรู้

3.2 ความพึงพอใจของนักเรียนที่เรียนด้วยหน่วยการเรียนรู้ท้องถิ่นแบบบูรณาการเรื่อง ดอกไม้สวยด้วยใบยางพารา

วิธีดำเนินการวิจัย

1. การศึกษาข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาหน่วยการเรียนรู้ท้องถิ่นแบบบูรณาการ เรื่อง ดอกไม้สวยด้วยใบยางพารา แหล่งข้อมูล ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 1 คน ครู จำนวน 7 คน นักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ปีการศึกษา 2551 ภาคเรียนที่ 2 โรงเรียนวัดปลักปอม จังหวัดพัทลุง จำนวน 29 คน และผู้ปกครอง นักเรียนช่วงชั้นที่ 2 จำนวน 29 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสัมภาษณ์สำหรับผู้บริหารสถานศึกษาและครู นักเรียน และ ผู้ปกครอง จำนวน 3 ฉบับ เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับความคิดเห็นและความต้องการในการพัฒนาหน่วยการเรียนรู้ท้องถิ่นแบบบูรณาการ เรื่อง ดอกไม้สวยด้วยใบยางพารา แบบสำรวจครูภูมิปัญญาท้องถิ่น จำนวน 1 ฉบับ และแบบสัมภาษณ์ครูภูมิปัญญาท้องถิ่น จำนวน 1 ฉบับ

2. การสร้างและตรวจสอบคุณภาพหน่วยการเรียนรู้

ผู้เชี่ยวชาญ ประกอบด้วย

1. ผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนาหน่วยการเรียนรู้ จำนวน 1 คน
2. ผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี จำนวน 1 คน
3. ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดผลและประเมินผล จำนวน 1 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ หน่วยการเรียนรู้ท้องถิ่นแบบบูรณาการ เรื่อง ดอกไม้สวยด้วยใบยางพารา แบบประเมินความเหมาะสมของหน่วยการเรียนรู้ และแบบประเมินความสอดคล้องของหน่วยการเรียนรู้

3. การนำไปใช้และการประเมินผลการใช้หน่วยการเรียนรู้

ประชากร ได้แก่ นักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ปีการศึกษา 2551 ภาคเรียนที่ 2 โรงเรียนวัดปลักป้อม ตำบลแม่ขี อำเภอดงหลวง จังหวัดพัทลุง จำนวน 29 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่

1. แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง ดอกไม้สวยด้วยใบยางพารา จำนวน 7 แผน
2. แบบสังเกตการปฏิบัติงาน จากการทำกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง ดอกไม้สวยด้วย ใบยางพารา
3. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านความรู้หลังเรียน เรื่อง ดอกไม้สวยด้วยใบยางพารา จำนวน 30 ข้อ
4. แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่เรียนด้วยหน่วยการเรียนรู้ท้องถิ่นแบบบูรณาการเรื่อง ดอกไม้สวยด้วยใบยางพารา

วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล

1. ดำเนินการทดลองใช้หน่วยการเรียนรู้ท้องถิ่นแบบบูรณาการ เรื่อง ดอกไม้สวยด้วยใบยางพารากับ นักเรียน ช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดปลักป้อม โดยจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้น การปฏิบัติตามแผนการจัดการเรียนรู้ สัปดาห์ละ 4 ชั่วโมง เป็นเวลา 5 สัปดาห์ รวมเวลาทั้งหมด 20 ชั่วโมง

2. สังเกตการปฏิบัติงานระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ นำผลคะแนนการปฏิบัติงานมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ยร้อยละ นำไปเทียบเกณฑ์ของกรมวิชาการ

3. ทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านความรู้หลังการเรียน นำผลคะแนนมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย ร้อยละ นำไปเทียบเกณฑ์ของกรมวิชาการ

4. สอบถามความพึงพอใจของนักเรียนโดยใช้แบบสอบถาม นำข้อมูลมาหาค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน

สรุปผลและอภิปรายผล

1. การศึกษาข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาหน่วยการเรียนรู้ท้องถิ่นแบบบูรณาการ เรื่อง ดอกไม้สวยด้วยใบยางพารา จากการศึกษาค้นคว้าข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาหน่วยการเรียนรู้ท้องถิ่นแบบบูรณาการ เรื่อง ดอกไม้สวยด้วยใบยางพารา พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา ครู นักเรียนผู้ปกครองและครูภูมิปัญญาท้องถิ่นต้องการให้มีการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีคุณค่า ไม่ให้สูญหายไปจากชุมชนโดยการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาจัดการเรียนรู้ให้นักเรียนในโรงเรียนร่วมกับครูภูมิปัญญาท้องถิ่น มีครู ภูมิปัญญาท้องถิ่นจำนวน 3 คน และสัมภาษณ์ครู ภูมิปัญญาเพื่อนำข้อมูลไปใช้ในการสร้างหน่วยการเรียนรู้ท้องถิ่นแบบบูรณาการ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วราภรณ์ แก้วสีขาว (2550 : 86) ได้ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง การประดิษฐ์ดอกไม้ กระดาษสาชุบน้ำยางพารา กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดโบราณสถิตย์ จังหวัดนครราชสีมา พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา ครู นักเรียนและผู้ปกครอง เห็นคุณค่าและความสำคัญของการประดิษฐ์ดอกไม้กระดาษสาชุบน้ำยางพาราอยู่ในระดับมาก โดยให้จัดการเรียนรู้

ให้นักเรียนร่วมกับผู้มีประสบการณ์ในห้องเรียนเพื่อเป็นการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น เช่นเดียวกับงานวิจัยของ หทัยรัตน์ หนูพรหม(2550 : 127) ซึ่งได้ ทำการวิจัย เรื่อง การพัฒนาหลักสูตรบูรณาการ เรื่อง ประเพณีทำบุญเดือนสิบ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดเขาน้อย จังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่าการนำเนื้อหาเกี่ยวกับประเพณีและวัฒนธรรมท้องถิ่นมาจัดกิจกรรมการเรียนรู้ช่วยให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจและเห็นความสำคัญเกี่ยวกับวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นของคนอีกทั้งยังเป็นการส่งเสริมให้ชุมชนได้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาและจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการส่งเสริมให้ นักเรียนได้เรียนรู้และพัฒนาทักษะด้านต่าง ๆ สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริงในชีวิตประจำวันจากการสอบถามความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องในโรงเรียน นักเรียนและกรรมการสถานศึกษาเกี่ยวกับความต้องการพัฒนาหลักสูตรบูรณาการ เรื่อง ประเพณีทำบุญเดือนสิบ โดยภาพรวมพบว่า ผู้ที่เกี่ยวข้องในโรงเรียนมีความต้องการอยู่ในระดับมาก นักเรียนมีความต้องการอยู่ในระดับมากและกรรมการสถานศึกษามีความต้องการอยู่ในระดับมากที่สุด

2. การสร้างและตรวจสอบคุณภาพหน่วยการเรียนรู้

ผลการสร้างหน่วยการเรียนรู้ท้องถิ่นแบบบูรณาการเรื่อง ดอกไม้สวยด้วยใบยางพารา กลุ่มสาระการเรียนรู้ การงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดปลักป้อม จังหวัดพัทลุง โดยมีองค์ประกอบของหน่วยการเรียนรู้ ดังนี้คือ ชื่อหน่วย ชื่อ กลุ่มสาระการเรียนรู้ ระดับชั้น หลักการ จุดมุ่งหมาย ฝั่งความคิด ประจำหน่วย มาตรฐานการเรียนรู้ มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น สาระการเรียนรู้ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง กำหนดเวลาเรียน กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อ/แหล่งเรียนรู้ และการวัดและประเมินผล ประกอบด้วย 4 เรื่องย่อย ได้แก่ ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการประดิษฐ์ดอกไม้จากใบยางพารา การแปรรูปใบยางพารา การประดิษฐ์ดอกไม้ จากใบยางพารา ได้แก่ ดอกกุหลาบ ดอกกลีดิ ดอกเฟื่องฟ้า การจัดแจกัน และการจัดช่อดอกไม้ ภายในหน่วยจะ บูรณาการเชื่อมโยงระหว่างงานประดิษฐ์ งานบ้าน และงานช่าง ใช้วิธีการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการปฏิบัติจำนวน 7 แผน มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ระหว่าง องค์ประกอบของหน่วยการเรียนรู้ กับจุดมุ่งหมายของการสร้างหน่วยการเรียนรู้อยู่ที่ 1.00 เพราะองค์ประกอบของหน่วยการเรียนรู้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมาย ทุกองค์ประกอบและผลการประเมินความเหมาะสมของหน่วยการเรียนรู้จากผู้เชี่ยวชาญอยู่ในระดับมากที่สุด เพราะเป็น การจัดการศึกษาที่สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่นอย่างแท้จริง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วราภรณ์ สังสง (2551 : 107) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาหน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการ เรื่อง ความเบิกบานจากฝีมือ กลุ่มสาระการเรียนรู้ การงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเทศบาล 2 (อ่อนอุทิศ) จังหวัดสงขลา โดยสร้างหน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการ เรื่อง ความเบิกบาน จากฝีมือ จำนวน 3 หน่วย คือ การประดิษฐ์วัสดุ-เศษวัสดุเป็น ของเล่น การประดิษฐ์วัสดุ-เศษวัสดุเป็นของใช้ และการประดิษฐ์วัสดุ-เศษวัสดุเป็นของประดับตกแต่ง มีค่าดัชนีความสอดคล้อง เท่ากับ 1.00 และผลการประเมินความเหมาะสมของหน่วยการเรียนรู้จากผู้เชี่ยวชาญอยู่ใน ระดับมากที่สุด

3. การศึกษาผลการใช้และการประเมินผลการใช้หน่วยการเรียนรู้

การนำหน่วยการเรียนรู้ท้องถิ่นแบบบูรณาการเรื่อง ดอกไม้สวยด้วยใบยางพาราไปใช้ พบว่า การจัดการเรียนรู้ที่ เน้นการปฏิบัติทำให้นักเรียนสามารถฝึกปฏิบัติจริงตามขั้นตอนที่ถูกต้องและได้รับความรู้และเทคนิควิธีการในการ ปฏิบัติจากครูภูมิปัญญาท้องถิ่นทำให้ผลการปฏิบัติงานของนักเรียนจากการเรียนด้วย หน่วยการเรียนรู้ท้องถิ่นแบบบูรณาการ เรื่อง ดอกไม้สวยด้วยใบยางพาราอยู่ในระดับดีมากซึ่งมีคะแนนเฉลี่ย ร้อยละ 84.08 และการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ ร่วมกับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการปฏิบัติทำให้นักเรียน เกิดการเรียนรู้ เข้าใจและนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทาง การเรียนด้านความรู้ของนักเรียนจาก การเรียนด้วยหน่วยการเรียนรู้ท้องถิ่นแบบบูรณาการเรื่อง ดอกไม้สวยด้วยใบยางพารา อยู่ในระดับดีมาก ซึ่งมีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 83.20 นอกจากนี้จากการจัดการศึกษาที่สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของ ท้องถิ่นทำให้นักเรียนเห็นคุณค่าของภูมิปัญญาท้องถิ่นและได้เรียนรู้จากสิ่งที่อยู่ใกล้ตัว ทำให้ความพึงพอใจของนักเรียน จากการเรียนด้วยหน่วยการเรียนรู้ท้องถิ่นแบบบูรณาการเรื่อง ดอกไม้สวยด้วยใบยางพารา อยู่ในระดับมากที่สุดซึ่งมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.55 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวราภรณ์ สังสง (2551 : บทคัดย่อ) ได้ทำการ วิจัยเรื่อง การพัฒนาหน่วยการเรียนรู้ แบบบูรณาการ เรื่อง ความเบิกบานจากฝีมือ กลุ่มสาระการเรียนรู้ การงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นประถม ศึกษปีที่ 5 โรงเรียนเทศบาล 2 (อ่อนอุทิศ) จังหวัดสงขลา ผลการใช้หน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการและ การประเมินผลพบว่า

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้านความรู้ของนักเรียนอยู่ในระดับดีมาก โดยมีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 81.91 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการปฏิบัติงานของนักเรียนอยู่ในระดับดีมาก โดยมีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 84.44 และความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนด้วยหน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการ เรื่อง ความเบิกบานจากฝีมืออยู่ในระดับมาก เช่นเดียวกับงานวิจัยของของ วราภรณ์ แก้วสีขาว (2550 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง การประดิษฐ์ดอกไม้กระดาษสาชุน้ำยงพารา กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยีสำหรับ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดโบราณสถิตย์ จังหวัดนราธิวาส ผลการวิจัยมีความสอดคล้องกันคือ ทักษะการปฏิบัติงานของนักเรียนผ่านเกณฑ์ในระดับดีมาก โดยมีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 86.89 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนผ่านเกณฑ์ในระดับดีมาก โดยมีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 82.15 และนักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนด้วยหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง การประดิษฐ์ดอกไม้กระดาษสาชุน้ำยงพาราอยู่ในระดับมากและงานวิจัยของหทัยรัตน์ หนูพรหม (2550 : บทคัดย่อ) ซึ่งได้ทำการวิจัย เรื่อง การพัฒนาหลักสูตร บูรณาการ เรื่อง ประเพณีทำบุญเดือนสิบ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดเขาน้อย จังหวัดนครศรีธรรมราช ผลการวิจัยพบว่าทักษะการปฏิบัติงานของนักเรียนผ่านเกณฑ์ในระดับดีมาก โดยมีคะแนนเฉลี่ย ร้อยละ 86.33 ผลงานนักเรียนผ่านเกณฑ์ในระดับดีมาก โดยมีคะแนนเฉลี่ย ร้อยละ 83.10 นักเรียนมีความ พึงพอใจต่อการเรียน ด้วยหลักสูตรบูรณาการอยู่ในระดับมากที่สุด

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน

ควรเตรียมอุปกรณ์ที่จำเป็นในการสัมภาษณ์ให้พร้อม เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครบถ้วนและ ประหยัดเวลา

1.2 การสร้างและหาคุณภาพของหน่วยการเรียนรู้

ควรกำหนดเวลาในการจัดการเรียนรู้ในแต่ละครั้งให้เหมาะสมโดยคำนึงถึงความแตกต่าง ระหว่างบุคคลของนักเรียน

1.3 การนำหน่วยการเรียนรู้ไปใช้และประเมินผลการใช้หน่วยการเรียนรู้

1.3.1 ครูผู้สอนและครูภูมิปัญญาท้องถิ่นควรวางแผนการดำเนินงานร่วมกัน ก่อนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้แก่แก่นักเรียนเพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกัน

1.3.2 ครูผู้สอนควรศึกษาหาความรู้จากครูภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อร่วมกัน จัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้แก่ นักเรียน

1.3.3 การจัดการเรียนรู้โดยให้นักเรียนฝึกปฏิบัติจริงควร ใช้คำถามเพื่อตรวจสอบความเข้าใจ ของนักเรียน ในทุกขั้นตอน

1.3.4 ในการจัดการเรียนรู้โดยให้นักเรียนฝึกปฏิบัติจริง ควรคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล โดยการยืดหยุ่นด้านเวลาเพื่อให้ผลงานมีคุณภาพและสวยงาม

1.3.5 ครูผู้สอนสามารถประยุกต์ใช้ใบของพืชชนิดอื่นที่มีโครงสร้างของใบ ในลักษณะเดียวกับ ใบยางพารา มาใช้ในการประดิษฐ์ดอกไม้

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาหน่วยการเรียนรู้ท้องถิ่นในกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ ในระดับ ประถมศึกษาและมัธยมศึกษา เช่น กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม กลุ่มสาระการเรียนรู้ วิทยาศาสตร์ตามความเหมาะสมของแต่ละท้องถิ่นเพื่ออนุรักษ์และสืบสานภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านอื่น ๆ

2.2 ควรมีการวิจัยโดยใช้วิธีการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการปฏิบัติร่วมกับวิธีการจัดการเรียนรู้อื่น ๆ เช่น การสอนแบบโครงงาน

- กรมวิชาการ. (2545). หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ : กรุงเทพมหานคร.
- นพเก้า ณ พัทลุง. (2551). การจัดทำหลักสูตรที่สอดคล้องกับท้องถิ่น. สงขลา : ร้านค้าหอม.
- เนตรนพิชญ์ จำปาทองเทศ. (2549). “ข้าวยา...การเรียนรู้เชิงบูรณาการ,” วิชาการ. 9 (2) ,48-52.
- ไพบุลย์ แจ่มพงษ์. (2549). “มาตรฐานการเรียนรู้การศึกษาขั้นพื้นฐานที่เกี่ยวกับสาระการเรียนรู้ ท้องถิ่น,” วิชาการ. 9 (2) ,61-64.
- วรารณ์ แก้วสีขาว. (2550). การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง การประดิษฐ์ดอกไม้กระดาษาบูชาอย่างพารา กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดโบราณสถิต จังหวัดนครราชสีมา. วิทยานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต. สงขลา : มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- วรารณ์ สังสง. (2551). การพัฒนาหน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการ เรื่อง ความเบิกบานจากฝีมือ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยีสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. วิทยานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต. สงขลา : มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- สำนักงานเลขาธิการกระทรวงศึกษาธิการ. (2550). การจัดการเรียนรู้แบบประสบการณ์และที่เน้นการปฏิบัติ. กรุงเทพฯ : ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- หทัยรัตน์ หนูพรหม. (2550). การพัฒนาหลักสูตรบูรณาการ เรื่อง ประเพณีทำบุญเดือนสิบ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดเขาน้อย จังหวัดนครศรีธรรมราช. วิทยานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต. สงขลา : มหาวิทยาลัยทักษิณ.